

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 160 K, félfévre 80 K,
négyévtelre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Budapesten, a Pester Lloyd dísztermében gyűlést tartott néhány úr a függetlenségi és 48-as párt nevében és bírálattal tárgyává tették a magyar múltat, a magyar múlt nagy egyénéit. Ezek a törpe epigonok nem átalították szájukba venni Kossuth Lajos hatalmas, titáni nevét akkor, midőn pár pillanattal előbb a hiszhető és honáruló Lovászy Mártont „meleg megbecsüléssel” éljenzették. Lehet-e érző magyar ember előtt ennél galádább megsértése a nemzeti kegyeletnek? Kossuth Lajos, az Ausztriától való teljes függetlenség, a polgári demokratizmus talaját művelte, útját egyengette, máig is utólrhetetlen hatalmas szóval, tollal, tettel, cselekedettel. Nem Kossuth nevét, s a kegyeletes nimbuszt, mely azt körülveszi, akarjuk megvédelmezni, de a Kossuth által felszabadított jobbágyok késő utódai nevében felemeljük tiltakozó szavunkat minden olyan merénylet ellen, mely nemzeti nagyjaink egyik legnagyobbját egy vonalba akarja helyezni az októberista zsidókölykök ösvirózás kutyakomédiájával. Kossuth Lajos nagy ideája: a nemzeti függetlenség és a polgári demokrácia volt. Hol vannak tőle honfűi erényben, önfeláldozásban, kötelességtudásban, becsületben Lovászy Mártont és társait, kiknek egyéni becsüvége — vagy inkább becsütelensége — nem csak azt eredményezte, hogy a legkritikusabb pillanatokban „megszabadultunk” Ausztriától, hanem azt is, hogy prédául dobtuk oda országunk kétharmadát, Erdélyt, a Felvidéket, Bácskát, Bánátot, talán Nyugat-Magyarországot. Előkészítették az utat a vörö uralomra, az ezt követő román megszállásra, előkészítették a hosszú háború alatt kimerült, legyengült magyar nemzetet a megaláztatások golgothájára, a haldokló utolsó útjára. Ezek az ösvirózás, pörgekalapos, negyvennyolcas álkurucok a kommunán alatt — amennyiben aktív szerepet nem is vállaltak —, de mint a csiga, menhelyeikre visszahúzóda, mint a pírománikus bolond, távolról gyönyörködtek szegény hasánkat minden oldalról emésztő tüvésvészben — melyet ők gyújtottak fel. Midőn a nagy vész elmult fejtünk fölül s a megmaradt parányi romok fölött összejöttünk keseregni, s kisírva bánatunk, megbékélve a jelen változhatatlanságával, újra munkálkodni, újra építeni kezdtünk, ők a nagyok, a függetlenségiek nem voltak láthatók. Ma, amidőn hitünk egy jobb sors iránt erősödni kezd, ismét itt ólálkodnak már, mint az ordások. Vigyázzanak! Mert mi Kossuth lángoló hasaszeretetével fogjuk őket elküldeni oda,

hol őket igazán „meleg megbecsüléssel” fogadják.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A nemzetgyűlés.

Budapest, június 9.

A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. A vallás- és közoktatásügyi miniszteri tárca költségvetési vitáját folytatták.

Az első szónok Gerencsér István.

— A magyar politikának — úgymond — a magyar kultusz iránt nem volt meg a kellő érteke, ezek hiányát most látjuk. Az egész közoktatásügyet át kellene alakítani. Utal Franciaországnak az 1870-es évek alatt kifejtett munkájára. Amikor a németek elfoglalták Elzászt, a lakosságnak egyharmad része volt csak francia. Ezután bemutatott egy francia tankönyvet, melyből részleteket olvasott fel magyar fordításban. A könyv a többek közt ezeket írja: „A németek nem kérdezték meg a franciákat, akarnak-e németek lenni, hanem erőszakkal elnémetesítették őket. Franciaországnak nem szabad ezekről a testvérekről megfeledkezni”. A háborút nem oly színben kell tanítani, mint azt Sándor Pál előadta, hogy már 1915-ben tudtuk, hogy a háborút elvesztettük, pedig mi akkor erősen reménykedtünk, hiszen mindenütt ellenséges területen álltunk. Indítványt nyújt be, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a világháború lefolyását és a gyilkos trianoni békeszerződést az iskolákban az ifjúsággal ismeresse. A költségvetést elfogadja.

Ezután Gresswein Sándor szólalt fel: Voltak egyesek, kik a vallás tanítását eltörölni kívánták. Pedig ez nem lehetséges, mert erkölcsöt vallási alap nélkül elképzelni lehetetlenség. Az erkölcsöt nálunk csak hittanórákon tanították. Gyakorlatilag is kell nevelni a fiatalságot. A nemzeti és szociális nevelést kell alkalmazni, nem szabad ezeket egymással ellentétbe hozni, mert a nemzeti és szociális nevelés nem ellentétes, hanem kiegészítik egymást. Az ifjúság nevelésében nagy hézagok vannak. Mikor a gyermek 12-ik évét betölti, mig katona nem lesz, nem jár iskolába, semmiféle oktatásban nem részesül. Ajánlja, hogy állítsanak fel ifjúsági egyesületeket, ahol az ifjúság oktatásban részesüljön. (Lapunk zártakor a gyűlés még folyik.)

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen”

A földbirtokreform végrehajtása.

Csonka-Magyarország területén részben és egészben megmaradt vármegyék az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felkérésére most küldötték be adataikat arról, hogy minő stádiumban van területükön a földbirtokreform végrehajtása. Eddig tizenhat vármegyéből érkeztek be adatok, ezekből azt a szomorú tényt kell megállapítanunk, hogy a földreform végrehajtása a legtöbb helyen még nagyon is a kezdet kezdetén áll. Némely helyen létesítettek ugyan már a törvény életbe lépte előtt kisbérleteket, de tekintettel arra, hogy a bérösszeg megállapítása szabad egyezkedés tárgyát képezi — ez igen sok helyen eredményre nem vezetett és pedig részben azért, mert a bérbeadók horribilis összegeket követelnek, viszont az igénylők a jelenlegi viszonyoknak egyáltalán meg nem felelő, nevéstégesen olcsó bérösszegeket kínáltak, sőt egyes helyeken abban a téves hiedelemben ringatják magukat, hogy teljesen ingyen fognak kisbérletre jutni.

A házhelyeknél hasonló a helyzet. Itt is legtöbbször csodót mond a szabad egyezkedés. A házhelyek leadására kötelezett tulajdonosok igen sok esetben lehetetlen árat szabnak meg s abban a tudatban, hogy az ingatlanváltásban úgyis le kell adnia vagyonának egy bizonyos hányadát, a földreform végrehajtásánál megkötö magát s igyekszik lehetőleg némiképp itt kipótolni azt a vagyoni veszteséget, mely reá az ingatlanváltás folytán háramlani fog.

Igen sok igénylő előtt ez a kérdés lebeg: „Ha megveszem is a házhelyet, miből fogok házat építeni?” Ma az építkezés kérdése egyike a legnehezebb problémáknak, amíg ezt megfelelő rendelkezésekkel meg nem oldják, addig a házhelyek kiosztásának, az igényjogosultak, a lakásnyomorgók házhellyel való ellátásának csak fiktív elméleti értékük van, a gyakorlati életben mutatkozó hiányokon segítve abszolúte nem lesz.

Ime már az első lépésnél mutatkoznak a földbirtokreform angolkóros gyermekbetegségei. Szabad egyezkedéssel ezt a nemzeti életünk, jövő boldogulásunkra annyira kiható fontos törvényt végrehajtani nem lehet. Nem lehet másodszorban

azért, mert az igényjogosultak nagyobb-részt szegény emberek, kik nem rendelkeznek a megfelelő tőkeerővel és a gazdálkodás megkezdéséhez szükséges leg-primitívebb gazdasági eszközökkel, melyeknek beszerzése ma még hallatlanul magas áron lehetséges csak. Ez az oka annak, hogy az igényjogosultak a legtöbb helyen huzódoznak a kisbérletektől, félnek a házhelyektől és inkább dolgoznak idegen birtokon biztos keresetért, mint a kétes jövedelemmel járó haszonbérleten. A mezőgazdasági munkás inkább megmarad cselédnek s a napszámok szive-sebben vállal részes munkát, mely reá nézve kockázattal nem jár, mintsem a megfelelő anyagi híján az adósságok győtrő, ördögi jármába hajtsa nyakát.

A régi Nagy-Magyarország helyett erre a parányi kicsi területre, Csonka-Magyarországra, szorított össze bennünket szomorú végzetünk, ebből a földterületből kell nekünk kiszorítani mindent, ami megélhetésünkhez szükséges. Kicsi, paraszti ország lettünk, melynek 78%-a termelő, mely hatalmas arányszám az agrár-érdekek legmesszebbmenő figyelembe-vételével kormányozandó.

A földmívelésügyi miniszter demokratikus agrárpolitikát követel. Nemes intencióit örömmel halljuk, a nehézségek elhárításában szívesen, egész erőnkönél, teljes lélekkel segítségére vagyunk, de egyben türelmetlenül várjuk a minden tekintetben jogosult földigények mielőbbi radikális kielégítését, az egymással szemben álló érdekek összhangba hozását, s a több mint két év óta a földreformra, s a vele kapcsolatos igények kielégítésére vonatkozó hangzatos ígéretekkel már szinte a szét-robbanásig telített és túlfűtött néphangulat lecsillapítását. Nem kérünk osztálykedvezményeket, hanem csak a jövő biztosítását szolgáló és egyedül garantáló nemzeti termelési érdekeinek, igényeinek bölcs felismerését, s általános, közmegelegetésre való mielőbbi kielégítését. Így, és csakis így lehet a földbirtokreform egy jobb, egy boldogabb magyar jövőnek erőteljesen tápláló szülőanyja. d.

A köztisztviselők ellátása.

Ez a kérdés is olyan, mint a mesebeli sárkány a maga száz fejével. Hiába vagdal le köztitűk a jószándék vagy segíteni akarás kilencvenkilencet, mindig csak újra meg újra kinő mind a száz.

Most-különbömben megint aktuális lett a dolog, mert a kereskedelmi kamara nemrég a kereskedelmi miniszterhez intézett feliratában kérte a tisztviselők természetben való ellátásának a mai változott viszonyok szerint való rendezését és pedig olyaténképen, hogy a jövő évben a természetben való ellátás helyett adjon az állam pénzbeli megtérítést az arra jogosultak részére.

Nem tudjuk bizonyosan, de úgy rémlik nekünk, hogy nem egészen egységes ebben a kérdésben a tisztviselők állásfoglalása, mert egy jórésztük még mindig azon a nézetben van, hogy a természetben való ellátásnak meg kell maradnia; a másik rész viszont magáévá tette a fent említett változtatás szükségességét. Mint-hogy pedig értesülésünk szerint a pénzügy-miniszter úr is hajlandóan mutatkozik, hogy a régi rendszer megszüntetésével készpénzbeli megtérítést adjon a tisztviselőknél: nem tartjuk

feleslegesnek a kérdéssel olyaténképen foglalkozni, hogy az helyi vonatkozásban is megváltatassék.

A természetben való ellátás szükséges volt kétségkívül az elmúlt évben, amikor — köztudomás szerint — a legfontosabb élelmicikkeket csupán a láncosoktól lehetett horribilisen felvert áron megszerzeni. Ebben az időben a pénzbeli segítség semmit sem használt volna, sőt egyenesen rontotta volna a helyzetet a még magasabbra felszoktetett árral. Ilyen körülmények közt valóban szükség volt arra, hogy az államhatalom szerezzé be a maga koncentrált erejével nagy tömegben s így olcsóbban is a szükséges élelmiszereket. Azonban a múlt év óta nagyot fordult a világ. Pénzünk értékének javulása elsöpörte a „maxit“ s vele együtt a konjunktúra lovagokat: magyarán a láncosok élődi faját. A szabadforgalom pedig maga fog lenni a legjobb árszabályozó s így semmi sem áll útjában annak, hogy a szegény tisztviselő megszabaduljon végre attól a siralmas helyzettől, hogy pl. a júniusra esedékes élelmiszert ne a hó végén kapja kézhez, óriási tülekedés után, mint eddig és ne legyen kénytelen, mint itt nálunk is előfordult számtalanszor, olyan tisztviselői listából kényeret sütni, amelyik keserűsége mellett olyan fekete és ragacsos a legjobb feldolgozás mellett is, mint a sár s aki elég szerencsétlen volt ilyet kapni, hát az betegséget evett kenyér helyett és előkozta még azt a percat is, amelyikben a természetbeni ellátás eszméje megszűlelt.

De szabadulni akar másrészt a tisztviselők jórésze — különösen a falusiak — a természetbeni ellátástól azért is, mert a méregdrága fuvar egyszerűen illuzóriussá tette a *segítség fogalmát* s mire hazakerült az élelmiszer, sokkal többen volt, mintha otthon, a szövetkezeti boltban szerezte volna be.

S végül van egy igen nagy érv, amely ellene mond a régi rendszernek. T. i. a közép-pontosított beszerzés, elosztás, a cikkeknek Budapesten való átvétele, vidékre való elszállítása, ott újból a szétosztása s az elszámolás olyan horribilis megterheléssel, kiadással jár, hogy itt Pápán, ahol 3500 ellátatlant vehetünk cka alapul, körülbelül havi 30.000 koronát, egész éven mintegy 360—400 ezer koronát tesznek ki fenti költségek, tehát évi jó egypár milliót az egész ország területén.

Ez okozza azután azt is, hogy a hivatalos jegyzékben 1 kgr. sónak az ára 1 koronáért volna kiszolgáltatandó, de mire ide ér, lesz az ára 5 korona kilogrammonként. Így fizetünk továbbá a 16 koronás zsírért Pápán 1973 koronát, az 150 koronás nulláslistáért 3 koronát, a 340 koronás cukorért pedig 5 koronát. Mind ez az összeg egyszerre megtagarítható és szintén a tisztviselők helyzetének javítására lesz fordítható, ha a pénzbeli segély lép a természetben való ellátás helyére. A piaci áraknak erősebb hullámlása sem alkothatna nagyobb akadályt, mert ahhoz alkalmazkodván, havonkint lehetne a váltásösszeg nagyságát megállapítani. S még egytől szabadulna meg a szegény tisztviselő, ami szintén nem utolsó érdeke, t. i. attól a rettenetes nehézségtől, ami az egész régi rendszert jellemzi. Hogy csak egy esetet említsék, a múlt év novemberében megígért 40 koronás kedvezményes fél-talp még most sem ért ide, jölehet most már ezért a pénzért az üzletekben is megszerezhető szinte. Pedig ha valahol, akkor itt igaz a latin közmondás szava: bis dat, qui cito dat. Készszeresen ad az, aki gyorsan ad.

Dr. Rupert Rezső

nemzetgyűlési képviselő a következő levelet intézte választókerülete polgáraihoz:

„Választóimhoz!”

A kisgazdapárt *jelenlegi keretéből*, vagyis a budapesti pártklubból kiléptem. Ezt ellenségeim úgy akarják feltüntetni kerületem előtt, mintha a *kisgazda pártból* is kiléptem volna.

Ez csak rosszindulatú híresztelés, az ellenem hosszú idő óta folytatott aknamunka legújabb fogása.

En a kisgazdapártból nem léptem ki. Ellenkezőleg, a pártkört azért hagytam ott, hogy igazi kis-agrár politikát folytathassak, mert sajnosan kellett tapasztalnom, hogy a budapesti pártkör letért arról az útról, melyet programunk kijelöl. Pártfegyelmével ráfekszik az egyes képviselők lelkiismeretére, miközben folyton megalkuszik, minden kormányt támogat, ha az olyan reakciós is, mint a mostani. Ez a kormány a kisemberek politikáját félvállról veszi. A becsületes polgári uralmi rend megteremtése helyett, mely hivatva lenne az országot megmenteni, a régi politikai rendszer visszahozásán fáradozik. A szabadságjogokat, amelyek nélkül egyéni, társadalmi és nemzeti boldogulás nincs, napról-napra korlátozza. Ily kormány számára adókat meg nem szavazhatok s még erkölcsi támogatást sem nyújthatok; pedig a pártkörben maradvá ezt kellene tennem.

Vissza akartam nyerni szabadságomat, hogy mindent, ami szívenem fekszik, megmondhassak s a vállalt programból, melynek alapján megválasztottak, semmit elaludni ne kelljen. Ezzel csak visszatértem a független érzésű és józan gondolkozású földmivesszép politikájához, mely a milliók szabad államának megteremtését célozza.

Régóta elégedetlen vagyok a budapesti pártklub politikájával, mely eddig még mindig csak áldozatokat követelt, s cserébe mindössze egy félig sikerült földbirtokreformot adott. Ennek végrehajtása sem kielégítő. Az állat-kiviteli forgalom szabályozása és kezelése körül sem láttam érvényesülni az igazságot stb., stb.

A pártkör belső élete is elszomorított. Csoportok marakodnak benne egymás ellen, melyek nem ritkán a párt vezére ellen dolgoznak. Megtörtént például, hogy a párt egy csoportja küzdött még a földbirtokreform ellen is. Azért sikerült olyan rosszul, s általában ezért, a csoportok hatalmi versengése miatt, nem tud a pártvezér sem helyesebb és erélyesebb kisagrárpolitikát s demokratikusabb kormányzást kivinni.

Egyes emberek, kiknek jó későn jutott eszükbe kisgazdapártivá lenni, csak hatalmi pozíciókért tülekednek, közben pedig a párt céljairól megfeledkeznek.

A másik kormányzópárt azt tesz velünk, amit akar. Pártunk még oly megyékben sem tudja a maga főispánjait elhelyezni, melyekben övé a többség; pedig ez volt az egység...

Meguntam a tehetetlenséget; meguntam a sok megalkuvást, mely — ha nem vigyázunk — lejárthatja a pártot. Ehhez segítő kezét nem akartam nyújtani. Nem volt tehát más mit tennem, visszavettem szabadságomat, hogy a párt igazi céljairól küzdhessek.

Sok egyéb mondanivalóm is volna még. Majd mindenről beszámolok. Egyelőre elég csak ennyi a jó emberek számára.

Devecser, 1921 június 7.

Dr. Rupert Rezső,
a devecseri kerület képviselője.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk“-ban.

LEGÚJABB.

Német csapatviSSZAVONÁS.

London, június 9.

M. T. I. A Dayl Telegraf jelentése szerint dr. Wirth német birodalmi kancellár, volt londoni német követ sürgetésére Höffer tábornokot felszólították, hogy csapatát vonja vissza.

Sinnfein merényletek.

London, június 9.

M. T. I. (Reuter.) Az elmúlt éjszaka London északi, déli, nyugoti és északnyugoti környékén több mint 200 táviró vezetékét vágták el, a tettesek valószínűleg sinnfeinek és céljuk az, hogy Londont elvágják a drót-összeköttetéstől. A külvárosokban hét embert fogtak el, kiket drótvágáson értek.

Bajorország lefegyverezése.

Páris, június 9.

Havas ügynökség jelenti: A nagykövetségi tanács különösen a lefegyverzéssel és a bajor önvédelmi csapatok felszólításával foglalkozott. A megbeszélés kienfelte, hogy ha angol részről állhatatosak lesznek, akkor szabadkezet lehet engedni a német kormánynak az önvédelmi alakulatok felszólítására. A német kormány közölte a bajor kormánnyal azokat a hatánapokat, amelyeken a bajor lefegyverezésnek vége kell menni. Ezek a dátumok összehasonlítva azokkal, amelyeket Nollet tábornok követelt a szövetségközi ellenőrző-bizottság nevében, — valamivel nagyobbak.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **Személyi hir.** Sokorópátkai Szabó István nyug. kiscgazdaminiszter, nemzetgyűlési képviselő, a Keresztény Kiscgazda- és Földmivesszövetség országos elnöke, folyó hó 7-én városunkban időzött, mely alkalommal hosszabb időt töltött lapunk szerkesztőségében.

— **Felelős szerkesztőnk képviselő-jelöltsége.** A pacsai választókerület 21 községének népes küldöttsége tisztelgett az elmúlt napokban lapunk felelős szerkesztőjénél, Zsilavy Sándornál, ki ez időszert Nagykanizsán intézi szövetségünk ügyeit s neki, mint a Ker. Kiscgazda és Földmivesszövetségünk ügyvezető elnökének felajánlották a pacsai kerület képviselőjelöltségét. Felelős szerkesztőnk melegen megköszönte a beléje helyezett kiténtető bizalmat, a választópolgárságot rövid türelemre kérte míg megfontolás tárgyává teheti, hogy vajjon az ily módon esetleg reá háramló kötelezettségeknek nagyfokú elfoglaltsága mellett, szíve szerint meg tud-e felelni.

— **Veszprém vármegye új katonai parancsnoka.** Fanta Géza veszprém vármegye eddigi katonai parancsnoka Budapestre lett helyezve. Utódjául Papp-Kovács Ferenc ezredes, cs. és kir. kamarás lett kinevezve.

— **Megszűnt a távirati cenzura.** A távirati cenzura megszüntetése a minisztertanács határozata alapján f. hó 8-án lépett életbe. Ezentúl tehát a Magyarországon feladott valamennyi távirat fel van mentve mindenféle előzetes cenzura alól.

— **Évzáró ünnep.** A pápai református főiskola 1921. évi június hó 12-én délelőtt 1/2, 11 órakor a főiskola tornatermében tartja évzáró ünnepélyét a következő sorrenddel: 1. Himnusz. Énekl. a közönség. 2. Tanévzáró beszéd. Tartja Németh István püspök. 3. Jelentés a lefolyt tanévről. Felolvassa Csizmadia Lajos főisk. igazgató. 4. Kurucz dalok. Előadja a főisk. zenekar, Tóth Lajos zene- és énektanár vezetésével. 5. Jelentés az ifjusági Képzőtársulat működéséről. Felolvassa Gáty Ferenc ifjusági elnök. 6. Arany János: Egri leány. Szavalja Csizmadia Dániel III. é. papn. 7. Wusching: Falu végén. Énekl. a főisk. énekar, Tóth Lajos zene- és énektanár vezetésével. 8. Czaczor Gergely: A falusi kislány pesten. Szavalja Veres László III. éves papn. 9. A pályadíjak és jutalmak kiosztása. 10. Szózat. Énekl. a közönség.

— **Felhívás.** Felhívom mindazokat a pápai lakosokat, akiknek hozzátartozója Olaszországban esett, vagy olasz fogságban meghalt, hogy elhalt véreik összes személyi adatait és pedig családi és utónevüket, illetőségű helyüket, születésük évét, sorozásuk és bevonulásuk napját, csapattestüket és a helyet, ahonnan legutoljára irtak és ha ismeretes, az eltemetés helyét a városi aljegyzőnél június hó 20-áig jelentsek be. Az összeírás célja az, hogy az Olaszországban esett, vagy elhalt magyar katonák sírja szeretetteljes gondozásban legyen részesíthető, amit az olasz hadiözvegyek magukra vállaltak. Dr. Tenzlinger József polgármester.

— **Husz éves találkozó.** Felkérem azokat a volt osztálytársaimat, akik a pápai ref. főgimnázium VIII. osztályát 1901-ben végezték el, hogy a husz éves találkozó előkészítése céljából címeiket, amennyiben a megszállott területen tartózkodó volt osztálytársaink címeit tudják, ezen címeiket is velem mielőbb közölni sziveskedjenek. Varga József postafelügyelő, Pápa.

— **Kertmegnyitás.** A „Kath. Kör” részben a bencés főgimnáziumi deákmenza alapja, részben saját könyvtára javára folyó évi június hó 12-én, esetleg 19-én saját kerti helyiségében Horváth Karsai zenekara közreműködése mellett, tekeversenyyel és táncpal egybekötött zártkörű kertmegnyitási ünnepélyt rendez. Belépődíj: személyenkint 25 korona, családjegy három személyre 50 korona. A tánc esti 9 órakor veszi kezdetét.

— **Pápa r. t. város 1921. évi földadó kivetési lajstroma** a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatóságtól érvényesítve leérkezett. Ezen lajstrom folyó hó 8—15-ig bezárólag Pápa r. t. város adóhivatalánál közszemlére kitétetik s az hivatalos órák alatt mindenki által betekinthező. Az esetleges fellebbezések a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatósághoz címezve, e hivatalnál is beadhatók.

— **Labdarugó mérkőzés.** Vasárnap délután barátságos mérkőzés keretében találkozott a Pápai Sport Egylet football csapata a Győri MOVE Sport Egylet csapatával a külső várkertben. Eredmény 5:1 volt a győriek javára. A pápai csapatnál hiányzik a hosszú tréninget kívánó összjáték, amivel szemben a győriek jól kombinálnak, s ami a football főkélléke, a kapu előtt határozottak.

— **Június 18-ig meghosszabbították az ezer és tízezer koronás bankjegyek kieserülését.** A pénzügyminiszter, arra való tekintettel, hogy vidéken a magyar felülbélyegzésű ezer és tízezer koronás bankjegyek kieserülése még nem fejeződött be mindenütt, rendeletet adott ki, mellyel az említett bankjegyek kieserülésének határidejét — levonás nélkül — június hó 18-ig újból meghosszabbítja.

— **Figyelmeztetés.** Több ízben előfordult, hogy a város különböző helyein löszereket vagy más robbanó anyagokat találtak, amit a legtöbb esetben az illető találó személyesen vitt be a rendőrségre, kitéve magát annak, hogy a löszér vagy robbanó anyag útközben felrobbanhat, s ezáltal úgy a találóban, valamint a körül álló személyekben és tárgyakban kárt tehet. Felhívja azért az államrendőrkapitányság a közönséget, hogy aki bárhol löszert vagy más robbanó anyagot talál, azt találási helyén hagyva, arról a rendőrkapitányságot haladéktalanul értesítse, aki viszont a katonai állomásparancsnokság útján az elszállításra szükséges intézkedéseket meg fogja tenni.

— **Loárverés.** Az Ithás-i csikótelephez tartozó zsigmondházi majorban, folyó hó 12-én délután 3 órakor körülbelül 30 drb. anyakanca kis csikójával együtt árverés, utján el fog adatni.

— **Felszabadul a tejforgalom.** Folyó évi szeptember hó elsejéig teljesen felszabadul a tejforgalom. Minden termelő ott értékesítheti a tejet, ahol akarja. Ezzel egyidőben felszabadul a tejtermékek forgalma is.

— **Vas 20 filléreseket hoznak forgalomba.** Ismeretes, hogy az annak idején készült 20 millió korona értékű vas huszfilléresek legnagyobb részét kicsempézték Cseh-Szlovákiába úgy, hogy az országban vajmi kevés maradt forgalomban. A cseheknek azonban most már nincs szükségük vas huszfilléresekre, mert a főlünk elrabolt Körmőczbányán — reméljük nemsokáig — maguk vetének aprópénzt. Az új huszfilléresekből már több millió értékű áll rendelkezésre, s valószínűleg a közel jövőben már forgalomba hozzák.

— **A husvétli puccs résztvevőinek megbüntetését kéri.** Hódmezővásárhely törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlésen az alábbi határozatot hozta: „A közgyűlés leghatározottabban eltilti és helyteleníti mindazoknak eljárását, akik IV. Károly Magyarországot királyának visszahozásával országunk bel- és külpolitikait viszonyainak fölbontását célozták és szerencsétlenül hazánkat mai végzetesen szomorú helyzetében a körülötte agyarkodó ellenség beavatkozása veszélyének tették ki, azt a kérdést ellenben, hogy az alkotmányellenes puccs résztvevői ellen a bünvádi eljárás megindítását a kormány, vagy a nemzetgyűlés célszerűnek és szükségesnek tartja-e, teljesen az ő hatáskörükbe tartozónak ítélvén, az indítvány ezen része fölött napirendre tért.”

— **Az őrlési tanúsítvány tovább is érvényben marad.** A közlelmezési miniszterium sürgős felhívására a polgármester értesíti a közönséget, hogy az őrlési tanúsítvány-rendszer továbbra is érvényben marad s az őrlési tanúsítvány nélkül a malmokba behozott gabonát elkobozzák.

— **Találattott két drb. kulcs,** igazolt tulajdonosa az államrendőrség 11. sz. helyiségében átvetheti.

— **Hűvösebb az idő.** A rendkívüli nagy meleg miatt a gazdaközönség körében nagy volt az aggodalom, hogy a kertivetemények sok helyen elszáradnak. A tavaszi vetések, a lucerna és a mesterséges takarmányok csaknem kiégtek már, széna is kevés mutatkozott, az ősziekben és a tengeri vetésekben is nagy károk mutatkoznak. A nagy meleg után végre hűvös északnyugati szelek érkeztek, s az ország egyes részein eső is volt; a levegő hirtelen-lehűlése kitűnő hatással van a gazdasági növényekre és állósággal felülttette a lankadt növényzetet. Az időváltozás még jókor jött, mert ha még egy héttel késik, őrlési károkat okoz a meleg időjárás.

Vendéglő-átvétel.

Tisztelettel értesítem Pápa város és vidéke nagyrődemű közönségét, hogy az Arok- és Anyos Pál-utcák sarkán levő

Fehérlő-vendéglőt

folyó hó 1-én átvettem, s azt saját nevem alatt tovább vezetem.

Elsőrendű somlói és balafonmelléki borok, friss sörök, kitűnő magyaros ételek és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér **STRAUB MIHÁLY** vendéglős.

— **A szénkéreg ára.** A földmivélségi miniszter értesítette a vármegyéket, hogy az állami szénkéreg métermázsájának árát 5000 korona helyett 3500 koronában állapította meg és a hordóbiztosíték összegét 1200 koronára szállította le. A szétosztást továbbra is a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete végzi.

— **A teherautók pneumatikkal szerelendők fel.** A m. kir. kormány még az elmúlt év folyamán. rendeletet adott ki, melynek értelmében teherautó gépjárműveken nehéz traktorok és motorok kivételével folyó évi június hó 1-én túl semminemű vasabroncozás nem használható, hanem a teherautók kizárólag tömör gumami abroncozással vagy pneumatikkal szerelendők fel. A jelzett határidő közeledésére való tekintettel a kereskedelemügyi m. kir. miniszter legutóbb rendeletileg utasította az illetékes rendőrhatóságot a hivatkozott előírás betartásának szigorú ellenőrzésére.

— **Pusztító jégeső Szeged mellett.** A Szeged melletti Kerekegyháza község határában vasárnap délután rettenetes hatású jégeső pusztított. Cseresznye-nagyságu jég esett körülbelül 1 órában keresztül a határon. elpusztította a termést, agyonverte a vadakat, mérhetetlen kárt okozva a község lakosságának. Emberemlékezet óta nem volt ilyen pusztító jégeső.

— **Terménykilátások.** A földmivélségi miniszterium, a mezőgazdasági helyzetről a következőkben számol be: Az őszi vetések általában jól fejlődtek, csak ott van a fejlődés kissé elmaradva, ahol a vetések nem részestültek csapadékban. A tavaszi kalászosok már jobban megérették a szárazságot, mindazonáltal kielégítő termést ígérnek. A szárazságtól a rozs sokat szenvedett, alacsony növésű kalásza több helyen rövidek. Aránylag legjobbak a rozsok a Duna jobbpartján. A négy főkálászos ezidő szerinti termés kilátásairól beérkezett első minősítő becslés adatai szerint a buza 1 vármegyében kitűnő és jó közötti, 6 vármegyében jó, 18 vármegyében jó és közepes közötti, 4 vármegyében közepes, 2 vármegyében közepes és gyenge közötti és 1 vármegyében gyenge termést ígér. A rozs nagyobbára közepes, az árpa jelentékeny részben jó és közepes közötti, a zab jó és közepes közötti termést ígér. A tengeri általában mindenütt szépen és kielégítően fejlődik, kivéve Somogyvármegyét, ahol a szárazság miatt hiányosan kelt. A burgonyák közül a koraiak szépen fejlődtek, míg a későbbiek kissé gyengébbek. A dohánypalánták a nagy szárazság miatt lassan fejlődnek. A cukorrépa fejlődése jó, csak már esőt kíván. A repce általában gyenge termést ígér. A kerti vetemények jól fejlődtek. A gyümölcsfélék közül a szilvából, cseresznyéből és meggyből ígérkezik jobb termés. A szőlő általában kedvező termést ígér. A lóhere és lucerna hozama többnyire közepes. A dinnye szépen fejlődik, kivéve Csanád és Csongrádmegyéket, ahol fejlődését a szárazság visszatartotta.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvtárosa.

Vasúti menetrend.

Az új időszámítás szerinti — június hó 1-től fogva érvényes — menetrend a következő:

Indul Pápáról:

Budapest felé: 1 óra 46 p.-kor naponta (személy v.); 8 óra 4 p.-kor vasárnap kivételével naponta (sz. v.); 16 óra 31 p.-kor hétfőn, szerdán, pénteken (gyors v.).

Győr felé: 4 óra 35 p.-kor naponta (sz. v.); 17 óra 50 p.-kor naponta (v. v.).

Fehring felé: 4 óra 43 p.-kor naponta (sz. v.); 13 óra 15 p.-kor kedden, csütörtökön, szombaton (gy. v.).

Szombathely felé: 8 óra 16 p.-kor naponta (vegyes v.); 20 óra 3 p.-kor naponta, vasárnap kivételével (sz. v.).

Bánhida felé: 10 óra 35 p.-kor hétfőn, szerdán és pénteken (v. v.).

Varsány felé: 14 óra 10 p.-kor naponta (v. v.).

Csorna felé: 4 óra 40 p.-kor naponta (v. v.); 16 óra 40 p.-kor naponta (v. v.).

Érkezik Páparól:

Budapest felől: 4 óra 30 p.-kor naponta (sz. v.); 13 óra 14 p.-kor kedden, csütörtökön, szombaton (gy. v.); 19 óra 53 p.-kor naponta, vasárnap kivételével (sz. v.).

Győr felől: 7 óra 56 p.-kor naponta (v. v.); 16 óra 15 p.-kor naponta (sz. v.).

Fehring felől: 1 óra 36 p.-kor naponta (sz. v.); 16 óra 30 p.-kor hétfőn, szerdán, pénteken (gy. v.).

Szombathely felől: 7 óra 54 p.-kor naponta, vasárnap kivételével (sz. v.); 17 ó. 30 p.-kor naponta (v. v.).

Bánhida felől: 15 óra 45 p.-kor kedden, csütörtökön és szombaton (v. v.).

Varsány felől: 7 óra 30 p.-kor naponta (v. v.).

Csorna felől: 6 óra 52 p.-kor naponta (v. v.); 16 óra 5 p.-kor naponta (v. v.).

Árverési hirdetés.

A tószokberéndi róm. kath. hitközség tulajdonát képező

korecsma

1921 október 1. kezdettel nyilvános árverésen 3 évre 1921 június 29-én délután 3 órakor bérlé lesz adva.

Az árverési feltételek a községi birónál bármikor megtekinthetők.

Előjárdság.

Eladó egy bolti berendezés mérleggel és kályhával.

Megtekinthető Hoch Mihálynál Bakonypölkésen. Bővebbet Pápa, Vörösmarty-utca 17. sz.

Vállus készthelyi járásban SZÜTS LÁSZLÓ kitanító

négy szőlőmunkást keres

(esetleg menekültek is lehetnek, mint munkabíró férj és feleség is) 4—5 hónapra, akik úgy a szőlő-, mint a mezői munkát elvégeznék. Kapnának lakást, ételmezést és havi, vagy napi bérösszeget.

Sarokház,

mely gazdálkodási és üzleti célokra kiválóan alkalmas

szabadkézből eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Pápa melletti Báróczi-hegyen

18.400 □-öl szántóföld

egyben és parcellázva is eladó.

Érdeklődők forduljanak

SZÜCS LAJOS molnármesterhez Pápa.

Szén!

A Pápa vidéki Kőszénbánya vállalat nagygannai telepén nagyon jó minőségű

szén kapható

100 kg. ára 100 korona. Különösen ajánljuk a cséplőgép tulajdonosok figyelmébe! Megrendelést elfogad Szabó Jenő igazgató Döbröntén.

A vállalat nevében:

Szabó Jenő és Macsek Ferenc igazgatók.

Hornyolt cementcserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Pápa melletti Báróczi-hegyen

60 hold föld

egyben vagy parcellázva eladó. Érdeklődni lehet Szűcs Lajos molnármesternél Pápa.

Magán, községi, köz, vagy uradalmi lakások, gazdasági épületek

épitését és javítását elvállalom.

Cementmunkákat a legjobb kivitelben jutányos áron készítik. Költségvetésekkel és utbaigazításokkal szolgálók.

TURI LAJOS kőmívesmester

Oroszi, Veszprém m.